

Сто рупій

Іван Бунін

Я побачив її одного ранку у дворі того готелю, того старовинного голландського будинку в кокосових лісах на березі океану, де я жив у ті дні. І потім бачив її там щоранку. Вона напівлежала в очеретяному кріслі, в легкій, гарячій тіні, що падала від будинку, у двох кроках від веранди. Високий, жовтолиций, нестерпно вузькоокий малаєць, одягнений в білу парусинову куртку і такі ж панталони, приносив їй, шаркаючи босими ногами по гравію, і ставив на столик біля крісла тацю з чашкою золотого чаю, щось поштиво говорив їй, не рухаючи сухими, стягнутими в дірку губами, кланявся і йшов геть; а вона напівлежала і повільно помахувала солом'яним віялом, розмірено блимаючи чорним оксамитом своїх дивовижних вій... До якого роду земних істот можна було віднести її?

Її тропічне міцне тіло, її кавова голизна була відкрита на грудях, на плечах, на руках і ногах до колін, а стан і стегна якимось повиті яскравою зеленою тканиною. Маленькі ступні з червоними нігтями пальців визирали поміж червоними ремнями лакованих сандалів жовтого дерева. Дігтярне волосся, високо підняте зачіскою, дивно не відповідало своєю грубістю ніжності її дитячого личка. У мочках маленьких вух погойдувались золоті дуті кільця. І неправдоподібно великі і чудові були чорні вії – схожі на тих райських метеликів, що так чарівно мерехтять на райських індійських квітах... Краса, розум, дурість – всі ці слова ніяк не личили їй, як не личило все людське: воістину, була вона немов би з якоїсь іншої планети. Єдине, що личило їй, була безмовність. І вона напівлежала і мовчала, розмірено блимаючи чорним оксамитом своїх вій-метеликів, повільно помахуючи віялом...

Якось вранці, коли у двір готелю вбіг рикша, на якому я звичайно їздив у місто, малаєць зустрів мене на сходах веранди і, уклонившись, тихо сказав англійською:

— Сто рупій, сер.

24.05.1944